

2. Apogeul lucrării între Neamuri (18:1-19:20)

A) 18:1-22 Pavel în Corint

În această secțiune mă confrunt mereu cu aceeași dificultate: tablouri mici, aparent simple, dar greu de legat, de armonizat. Nu întrezăresc încă cu claritate tema unificatoare. Uneori, ca în cazul tabloului de față, chiar pasajele mai mici conțin multe detalii și este greu să surprinzi tema centrală a acestora. Dar avem o singură soluție: să mai analizăm din tablourile mici și apoi să ne reîntorcem și să încercăm să descoperim posibilele conexiuni.

Se pare că un accent deosebit al acestui pasaj are în vedere purtarea de grijă a Domnului față de Pavel. Din câte știm din 1 Corinteni 9 și alte texte din Noul Testament, Pavel a renunțat la dreptul său de a trăi din Evanghelie. Nu a fost un lucru pe care i l-a cerut Domnul, dar el a ales de bunăvoie aceasta pentru a contracara cu mai multă putere binecunoscuta acuză adusă misionarilor că ei fac de fapt prozelitism din dorința de câștig. El și echipa sa, acolo unde mergeau, mai întâi se angajau și apoi începeau să vestească Cuvântul. Se pare că uneori munceau doar ceilalți din echipă, iar Pavel se deda întru totul propovăduirii Evangheliei lui Hristos. Stau și mă întreb: oare nu ar fi fost mai eficient să accepte să fie întreținuți de Biserică? Biserica are nevoie de slujitori full-time. Pavel avea și o situație specială: era celibatar și lucra împreună cu o echipă de misionari dispuși la rândul lor să muncească pentru a se întreține.

Dar ce putem spune de cazul unui lucrător cu o familie numeroasă care trăiește într-un context problematic și care nu are alături de el o asemenea echipă dispusă să-l susțină? Oare ar fi eficient ca un asemenea lucrător să urmeze pilda lui Pavel? Întrebarea este cu atât mai pertinentă cu cât ne aducem aminte din 1 Corinteni 9 cât de important este acest lucru (renunțarea la dreptul de a trăi din Evanghelie) pentru Pavel: *„Dar eu nu m-am folosit de nici unul din aceste drepturi. Și nu vă scriu aceste lucruri ca să cer să se facă așa cu mine, căci aș vrea mai bine să mor decât să-mi ia cineva pricina de laudă.”*

Iată ce spune Pavel în 2 Corinteni 11:7-13 cu privire chiar la șederea sa în Corint: *„Sau, am făcut un păcat când m-am smerit pe mine însumi ca să fiți înălțați voi și v-am vestit fără plată Evanghelia lui Dumnezeu? Am despoiat alte Biserici, primind de la ele o plată, ca să vă pot sluji vouă. Și când eram la voi, și m-am găsit în nevoie, n-am fost sarcină nimănui, căci de nevoile mele au îngrijit frații când veniseră din Macedonia. În toate m-am ferit și mă voi feri să vă îngreunez cu ceva. Pe adevărul lui Hristos, care este în mine, nimeni nu-mi va răpi această pricină de laudă în ținuturile Ahaiei. Pentru ce? Pentru că nu vă iubesc? Știe Dumnezeu! Dar lucrez și voi lucra astfel pentru ca să tai orice prilej celor ce caută un prilej, ca să poată fi găsiți deopotrivă cu mine în lucrurile cu care se laudă. Oamenii aceștia sunt niște apostoli mincinoși, niște lucrători înșelători care se prefac în apostoli ai lui Hristos.”*

Se pare că Pavel accepta un ajutor material constant din partea echipei sale și ajutoare ocazionale din partea altor Biserici, dar nu accepta să fie susținut de Biserică unde slujea și mai ales în faza plantării ei. Rămâne să înțelegem mai bine abordarea paulinică a acestei probleme delicate și să medităm mai mult asupra sferei de aplicabilitate a acestui model.

Oricum, am amintit aceste lucruri pentru a evidenția curajul credinței lui Pavel. Găsirea unui loc de muncă nu este o treabă chiar ușoară și probabil că nu era nici în vremea aceea, mai ales pentru un străin care tocmai intra pentru prima dată într-o cetate. Pavel însă, cu resurse materiale minime, avea curajul să se avânte în necunoscut cu credința că Domnul îi va găsi un loc de muncă. Și în Corint vedem cu claritate purtarea de grijă a unui Dumnezeu Suveran și Atotputernic. Dumnezeu Se folosește de un edict de al lui Claudiu pentru a-i aduce pe Acuila și Priscila în Corint. Acuila și Priscila au fost nevoiți să părăsească Roma. Au ales să plece tocmai în Corint și au ajuns cu puțin timp înaintea lui Pavel și s-au întâlnit imediat după sosirea lui Pavel. Nu putem să nu vedem și să nu lăudăm mâna suverană a lui Dumnezeu care poartă de grijă misionarilor săi. Pavel și-a găsit loc de muncă și a început să lucreze ca pentru Domnul la facerea corturilor.

Domnul face apoi un al doilea pas în purtarea de grijă a lui Pavel. Domnul netezește cărarea lui Sila și Timotei care ajung în Corint și sunt dispuși să-l susțină financiar pe Pavel prin munca lor.

Domnul face și un al treilea pas în purtarea de grijă a mesagerului Său. Pavel vestea Evanghelia mai întâi Iudeilor. Dar fiindcă Iudeii i se împotriveau și-l batjocureau, Pavel și-a scuturat hainele și a rostit un mesaj „dur” Iudeilor: „*Sângele vostru să cadă asupra capului vostru; eu sunt curat. De acum încolo mă voi duce la Neamuri.*” Deși a fost rostit în dragoste, conținutul mesajului era plin de muștrare și putea amplifica împotrivirea Iudeilor împietriți. Pavel a făcut aluzie la niște pasaje din Ezechiel (vezi Ezechiel cap.3:16-21)

Astfel, Iudeii au fost declarați ca fiind nelegiuții care au respins Cuvântul Domnului și care vor pieri prin nelegiuire. Nu este puțin lucru să rostești unor oameni așa de religioși și mândri de neprihănirea lor că sunt de fapt nelegiuți care merg la pierzare. Apoi, pomenirea Neamurilor reprezenta iarăși o sursă sigură de stârnire a geloziei și amplificare a împotrivirii. Să nu mai pomenim faptul că întoarcerea unor Iudei la Hristos și a fruntașului sinagogii constituia un alt motiv de inițiere a prigoanei. Chiar și situarea clădirii Bisericii exact lângă sinagogă reprezenta un alt factor de risc. Și apoi, toate experiențele din trecut cu Iudeii îl făceau pe Pavel să se aștepte la o nouă prigoană, la noi bătăi și la o nouă întemnițare.

În acest context ce anunța o prigoană iminentă, Pavel a trecut prin grele perioade de ispite și de luptă cu frica de oameni și de suferință. Doar o frământare lăuntrică specială ar justifica intervenția lui Dumnezeu prin vedenie. În economia Sa, Domnul nu face risipă de minuni și intervenții speciale. Fie că Pavel trecea prin ispitiri cumplite, fie că avea să treacă, Domnul i-a dat resurse înainte. Într-adevăr, se întâmplă uneori ca să primim resurse speciale într-o perioadă de pace. Dar ele sunt pentru cuptorul de foc ce va urma.

Pavel nu era un supraom. El era supus acelorași slăbiciuni ca și noi și se confrunta cu aceleași ispite. Nici unul din eroii credinței nu a fost un supraom. Ne aducem aminte de David. Când citim cartea Samuel vedem fapte pline de vitejie și un curaj deosebit. Când citim Psalmii descoperim zbateri, temeri, slăbiciuni, disperare, lacrimi. David se confrunta și el cu slăbiciunile omenești. Dar el își vărsa inima înaintea Domnului și se încredea în Domnul. Într-adevăr, curajul nu este altceva decât frica scăldată în rugăciune. Iată ce mărturisește Pavel însuși despre lucrarea sa din Corint: „*Eu însumi când am venit în mijlocul vostru am fost slab, fricos, și plin de cutremur.*” (1 Corinteni 2:3) Pavel se lupta și el cu ispita fricii de oameni și de suferință. În acest context, Domnul vine să îl încurajeze. Se pare că bătălia spirituală s-a întezit asupra lui Pavel în Corint tocmai pentru că aici erau mulți oameni pregătiți pentru Evanghelia. Domnul îl încurajează, dar într-un mod neobișnuit: „*Nu te teme, ci vorbește și nu tăcea, căci Eu sunt cu tine*

și nimeni nu va pune mâna pe tine ca să-ți faci rău; vorbește, fiindcă am mult norod în această cetate.”

Sunt câteva elemente din conținutul încurajării care nu mă surprind. În primul rând, aducerea aminte: „*Eu sunt cu tine...*”. Pavel și-a adus aminte că Domnul este cu el. El nu misiona de capul lui, el nu făcea o eroare, ci slujea Domnului după planul Lui. Apoi, în ciuda pierderilor cauzate de vestirea Cuvântului, el avea cea mai tare bogăție: Dumnezeu Universului. Dumnezeu Cel Veșnic, Împăratul slavei, era cu el. În al doilea rând, Domnul îi aștepte privirea asupra rodului sacrificiilor sale: „*am mult norod în această cetate.*” Dumnezeu pregătise mulți oameni în această cetate. El știa că mulți sunt disponibili să răspundă chemării Sale. În cele din urmă, întoarcerea acestor oameni la Domnul reprezenta mângâierea lui Pavel și cununa sa de slavă.

Însă elementul din încurajare care mă surprinde foarte mult este asigurarea: „*și nimeni nu va pune mâna pe tine ca să-ți faci rău.*” Dumnezeu deci îl asigură că în această cetate va fi scutit de prigoane. Dumnezeu îi promite că îi va proteja libertatea și trupul. Acest lucru este foarte interesant. De regulă, Duhul îl înștiințează pe Pavel că îl așteaptă lanțuri și necazuri și îi vorbește despre slava crucii pentru a-l încuraja să meargă mai departe. Dar aici Domnul îi promite o protecție fizică specială. Este o asigurare ce seamănă cu cele din Vechiul Testament. Descoperim aici câteva lucruri foarte importante. De multe ori putem să consumăm foarte multă energie luptându-ne cu niște evenimente posibile din viitor. Aici trebuie un echilibru. Dumnezeu ne spune să ne înarmăm cu același mod de gândire ca al lui Hristos, adică să fim gata să pătimim mult de dragul mântuirii celor din jurul nostru. Din această perspectivă este înțelept să ne așteptăm la încercări mari, asemănătoare cu cele ale lui Iov. Este înțelept să renunțăm la tot ÎNAINTE ca să ni se ia ceva. Este important să fim pregătiți să renunțăm la serviciu, casă și familie. Cu toate acestea, este posibil ca niciodată să nu ne confruntăm cu evenimentul real al unor asemenea pierderi. De aceea e nevoie de echilibru. Trebuie să punem în calcul posibilele încercări, dar și faptul că acestea încă nu au venit și poate că nici nu vor veni. Nu trebuie să ne construim o perspectivă foarte sinistă asupra viitorului: că acesta ar conține doar încercări peste încercări. Nu, alături de prigoniri, Domnul ne va da însutit aici pe pământ tot ce am pierdut din pricina Numelui Său.

Viața de credință este plină și de mângâieri și bucurii pământești, de vremuri de pace și de cadouri minunate. Să ne aducem aminte ce zice Eclesiastul: „*În ziua fericirii fii fericit, iar în ziua nenorocirii gândește-te că Dumnezeu a făcut și pe una și pe cealaltă, pentru ca omul să nu mai poată ști nimic din ce va fi după el.*” (Eclesiastul 7:14) Uneori temerile noastre nu sunt justificate și le acordăm o atenție prea mare. Dacă suntem în ziua fericirii, să ne bucurăm de ea. Să nu fim naivi și să uităm de încercări. Dar să reacționăm la acestea doar când au venit cu adevărat și nu cu ani de zile înainte ca acestea să apară. Domnul să ne ajute să atingem acest echilibru cu privire la raportarea față de posibilele încercări din viitor.

Temerile lui Pavel erau justificate. Aproape în toate cetățile Iudeii l-au prigonit. Iar acum, în Corint, situația era foarte tensionată. Domnul însă îl înștiințează pe Pavel că nu va fi prigonit. Ar fi putut să nu-i spună acest lucru. Cu toate acestea, Domnul a ținut să-i spună. De ce? Lucrarea din Corint avea să fie o lucrare mare. Pavel trebuia să se implice cu toată ființa și cu toate energiile sale efectiv în lucrare. Lupta cu ispita fricii de prigoană ar fi pus în joc o bună parte din resursele de putere ale apostolului. Domnul însă dorea ca toate acestea să fie investite în slujirea efectivă. Descoperim un lucru foarte interesant: sunt perioade în viața noastră în care o bună parte din puterea noastră este investită pentru a birui ispite puternice și sunt alte perioade în care puterea noastră este investită, în cea mai mare, parte în slujirea efectivă. De asemenea sunt

perioade pline de incertitudine și confuzie și sunt perioade de claritate și siguranță. Domnul le îngăduie și pe unele și pe altele.

Primele au ca prim scop modelarea noastră, iar celelalte fructificarea prin slujire a ceea ce a fost modelat în noi. Să ne aducem aminte de Ioan 15:2: „și pe orice mlădiță care aduce roadă, o curățește ca să aducă și mai multă roadă.” Sunt două planuri care se împletesc: planul slujirii și planul modelării sau curățirii noastre. Pe de o parte, Domnul vrea să îi slujim pe ceilalți, pe de altă parte vrea să ne modeleze după chipul Fiului Său. Și observăm că scopul modelării este o slujire mai eficientă: „să aducă și mai multă roadă.” Cele două planuri se suprapun în viața noastră, dar de multe ori unul din cele două este proeminent. Astfel, sunt perioade de pace, fără încercări foarte mari, în care energiile noastre sunt focalizate în cea mai mare parte pe slujirea celorlalți. Dar sunt și perioade de zbucium, cu încercări foarte mari, în care o bună parte din energiile noastre sunt canalizate spre lupta cu ispita și spre salvarea propriului suflet. Conform versetului din Ioan, aceste perioade distincte alternează.

Se pare că Pavel în Corint era într-o perioadă în care aspectul slujirii avea să fie cel dominant. Și pentru că era o imensă nevoie de slujire, Domnul nu numai că îl scutește de prigoane, dar îl scutește și de frământarea confruntării cu o posibilă prigoană înștiințându-l că nimeni nu-i va face nici un rău.

Următorul tablou reprezintă o dovadă a credințioșiei lui Dumnezeu, cât și o modalitate prin care a fost testată încrederea lui Pavel în promisiunile Domnului. Iudeii aduc o acuzație lui Pavel: „ațâță pe oameni să se închine într-un fel care este împotriva Legii.” Se refereau ei la Legea lui Moise sau la Legea romană?

După reacția lui Galion se pare că s-ar fi referit mai degrabă la Legea lui Moise. Oricum răspunsul lui Galion subliniază faptul că Pavel se află într-o perfectă legalitate. Acuza adusă în Tesalonic (vezi 17:6-7) era falsă. Pavel respecta legile statului și-i îndemna pe credincioși să fie supuși oricărei stăpâniri pentru Domnul. Dumnezeu rămâne credincios promisiunilor Sale și nici un rău fizic nu i se întâmplă lui Pavel. Ba mai mult, dușmanii lui sunt batjocoriți, iar fruntașul sinagogii este bătut chiar înaintea scaunului de judecată. Se pare că cei ce aveau ură față de evrei au prins momentul pentru a se răzbuna pe acest neam mândru și încăpățânat. Această întâmplare nu a avut rolul doar pentru a întări credința lui Pavel, ci și de a o testa. Sau mai bine zis, scopul a fost întărirea credinței prin încercarea ei. A fost un context care părea să contrazică credințioșia lui Dumnezeu. Pavel nu se tulbură, ci este gata să se apere fiind pe deplin încredințat că Galion îi va da dreptate.

Această încercare din viața lui Pavel îmi aduce aminte de o încercare similară din viața lui David. Dumnezeu îi promisese lui David că îl va apăra de vrăjmașii lui, că-i va proteja viața și că-l va face împărat peste Israel. David era prigonit de Saul și în 1 Samuel 23:26-28 ni se relatează următoarele: „Saul mergea pe o parte a muntelui și David cu oamenii lui pe cealaltă parte a muntelui. David fugea repede ca să scape de Saul. Dar Saul și oamenii lui chiar înconjuraseră pe David și pe ai lui, ca să pună mâna pe ei, când un sol a venit și a spus lui Saul: <<Grăbește-te să vii, căci au năvălit Filistenii în țară.>> Saul a încetat să urmărească pe David și s-a întors să iasă înaintea Filistenilor. De aceea locul acela s-a numit Sela-Hamahlecot (Stânca Împărțirii).”

Domnul l-a adus pe David într-un context limită care aproape contrazicea promisiunea lui Dumnezeu. Dar Domnul a rămas credincios făgăduințelor Sale. Învățăm des să nu ne grăbim în a reacționa negativ în contexte limită. Să mai așteptăm puțin. Să avem răbdare. Să nu ne grăbim să tragem concluzii când apele sunt tulburi, ci să ne încredem în Domnul și să lăsăm ca timpul să elucideze ce pare de neelucidat acum.

Pavel spre Ierusalim

Acest pasaj îmi sugerează faptul că acuzația Iudeilor din vers.13 avea în vedere Legea lui Moise și nu legea statului. Într-adevăr, acest scurt pasaj pare să ilustreze respectul lui Pavel față de Legea lui Moise. Într-adevăr, primul detaliu important este acela că „*Pavel și-a tuns capul în Chencrea, căci făcuse o juruință.*” Acest lucru ne aduce aminte de Legea Nazireatului din Numeri 6. De ce a făcut Pavel această juruință? De ce Pavel mai păstrează în viața sa elemente specifice Vechiului Legământ?

A doua parte a acestui pasaj pare să sublinieze aceeași idee și să ridice aceleași întrebări. Pavel ajunge în sfârșit în Efes, un centru al Asiei, în care Duhul lui Isus nu le dăduse voie să intre. Pavel era un bun strateg. Nu degeaba se orientase el spre Asia. Însă Duhul avea un alt plan. Acum însă, în sfârșit, după câțiva ani de zile a ajuns în Asia. Ba mai mult, aici găsește din partea Iudeilor o receptivitate deosebită față de Evanghelie: „*Iudeii...l-au rugat să rămână la ei mai multă vreme.*” În fața acestei imense porți Pavel își ia rămas bun de la ei, sub motiv că: „*Trebuie numaidecât ca sărbătoarea care vine să o fac la Ierusalim.*” De ce era așa de important ca sărbătoarea respectivă să o facă la Ierusalim? În primul rând, de ce era așa de importantă acea sărbătoare, oare Vechiul Legământ nu fusese desființat? Era atât de important acest lucru încât să renunți la o poartă așa de mare pentru Cuvânt?

Vizitele lui Pavel la Ierusalim sunt mai importante decât ne putem imagina noi. De două ori Pavel a fost acuzat de Iudeii pseudocreștini că nu vestește aceeași Evanghelie ca apostolii de la Ierusalim. Și de două ori a trebuit să meargă la Ierusalim pentru a fi confirmat de apostolii de acolo și pentru a demonstra tuturor că el proclamă același mesaj (vezi Galateni 2:1-10 și Fapte 15). Apoi, de foarte multe ori Pavel a primit o altă acuză din partea Iudeilor: „*Vezi, frate, câte mii de iudei au crezut și toți sunt plini de râvnă pentru Lege. Dar ei au auzit despre tine că înveți pe toți Iudeii care trăiesc printre Neamuri să se lepede de Moise și să nu trăiască potrivit cu obiceiurile.*” (Fapte 21:20-21)

Am dezbătut în Fapte 15 problemele legitime de conștiință ale evreilor. Dumnezeu a respectat conștiința lor, și la fel și Pavel care nu le-a cerut să renunțe brusc la aspectele ceremoniale ale Legii. Cu toate acestea, el a fost foarte des acuzat de acest lucru. Iată care a fost soluția propusă de Iacov: „*Ce este de făcut? Negreșit, mulțimea are să se adune, căci vor auzi că ai venit. Deci fă ce-ți vom spune noi. Avem aici patru bărbați care au făcut o juruință. Ia-i cu tine, curățește-te împreună cu ei și cheltuiește tu pentru ei ca să-și radă capul. Și astfel vor cunoaște toți că nu este nimic adevărat din cele ce au auzit despre tine, ci că și tu umbli întocmai după rânduială și păzești Legea.*” (Fapte 21:22-24)

Este posibil ca în Fapte 18, Pavel să fie mânat de același spirit. Atât juruința cât și ținerea sărbătorii la Ierusalim dovedea respectul lui față de Legea lui Moise și față de cei ce o păzesc. Deși la prima vedere pare că Pavel nu este sensibil față de nevoile Iudeilor din Efes, el tocmai de dragul lor îi părăsește. El le transmite un mesaj clar: „acuzațiile pe care le-ați auzit sau le veți auzi despre mine sunt false. Eu umblu după rânduială și nu cer Iudeilor să renunțe la Legea ceremonială.” Această vizită la Ierusalim avea să reprezinte un argument forte pentru Pavel atunci când acesta se va întoarce la Efes și se va confrunta cu opoziția unora dintre IUDEI. Deci Pavel îi părăsește pe Iudeii din Efes tocmai de dragul lor.

În același timp îl vedem pe Pavel atât de liber și liniștit în duhul lui, ca unul care știa că Domnul susține lucrarea Sa: „*Dacă va voi Dumnezeu, mă voi întoarce iarăși la voi.*” El știe că

Domnul susține lucrarea, El știe că Domnul are planuri mai eficiente și că Domnul lucrează și prin alți oameni. Să nu uităm că Pavel a lăsat în Efes pe însoțitorii lui: Priscila și Acuila. Aceștia aveau să fie vasul prin care Dumnezeu va lucra mai departe în Efes și va pregăti venirea lui Pavel și trezirea spirituală ce va urma. Ba mai mult, sosirea lui Apolo nu este la întâmplare. El suplinește lipsa lui Pavel prin darul său oratoric deosebit.

În lucrarea Domnului, trebuie să alegem de multe ori să refuzăm cereri de slujire. E dureros, dar trebuie la fel ca Pavel să știm să refuzăm. De ce? În primul rând, resursele noastre sunt limitate și trebuie să avem grijă de trupul nostru ca nu cumva să ajungem în situația tristă de epuizare psihică și oboseală cronică. Apoi, Scriptura ne învață să ne specializăm și să ne focalizăm în slujire pe domeniile care țin cu adevărat de darul nostru. Și în al treilea rând, trebuie să fim sensibili la călăuzirea specifică a Duhului care, în cazul unor cereri de slujire similare, ne va ghida spre decizia cea mai eficientă. Doar dacă vom avea vii în mintea noastră adevărurile pe care le credea Pavel vom putea lua acest test. Și să nu uităm că dacă refuzăm după voia Domnului o cerere de slujire din partea cuiva, o facem în cele din urmă și de dragul lui! Cel mai bun exemplu este cel legat de oboseala cronică. Dacă vom răspunde tuturor cererilor vom ajunge într-o stare de neputință în care nu vom mai putea sluji decât foarte puțin. Deci, deși pe termen scurt, un refuz pare a-l priva pe fratele meu de slujire, pe termen lung, acest refuz este tocmai pentru a-l putea sluji în continuare.

B) 18:23-19:20 Lucrarea din Efes

i) 18:23-28 Apolo

Mai întâi observăm faptul că Domnul, și nu Pavel, este susținătorul lucrării. Apolo vine în cetățile pe care le-a părăsit Pavel parcă tocmai pentru a suplini lipsa lui Pavel. Atunci când Domnul l-a chemat pe Pavel la Ierusalim, El are grijă să fie înlocuit atât în Efes, cât și în Corint prin Apolo. În Corint și Efes erau și alți creștini maturi, dar Apolo avea ceva special: „*darul vorbirii*”, și „*înfrunța cu putere pe Iudei înaintea norodului.*” Deși Acuila și Priscila erau mai învățați în ce privește Calea Domnului, se pare că aceștia nu erau persoane cu o oratorie deosebită care să fie niște slujitori publici ai Cuvântului. Însă, Apolo, alături de o bună cunoaștere a Vechiului Testament avea un dar oratoric deosebit. În procesul înaintării Evangheliei este nevoie de astfel de slujitori publici ai Cuvântului.

Și este interesant că Domnul îl trimite pe Apolo exact acolo unde este mai mare nevoie de el. Mai întâi îl trimite în Efes, unde lucrarea era la început. Dar tocmai în perioada în care Pavel se îndrepta spre Efes, Apolo decide să meargă în Corint. Și într-adevăr, ținând cont că Pavel avea să sosească în curând în Efes, putem fi siguri că era mai multă nevoie de Apolo în Ahaia.

Acest pasaj ne încurajează să nu sprijinim carul lui Dumnezeu și să refuzăm sub călăuzirea Duhului (asemenea lui Pavel) anumite cereri de slujire. Lucrarea nu se face doar prin noi. Da, este adevărat, Domnul a ales să lucreze prin oameni, însă eu nu sunt singurul om prin care Domnul a ales să lucreze. Mai sunt și alții prin care Domnul poate face aceleași lucruri pe care le-ar putea face prin mine. În cele din urmă, nu este lucrarea noastră, ci lucrarea harului lui Dumnezeu. Despre Apolo, Luca ne spune: „*Când a ajuns a ajutat mult prin harul lui Dumnezeu pe cei ce crezuseră.*” Pe de altă parte, Pavel rostește despre sine: „*ba încă am lucrat mai mult*

decât toți: totuși nu eu, ci harul lui Dumnezeu care este în mine.” (1 Corinteni 15:10b) Deci nu Pavel era sursa vieții, și nici un alt lucrător. Sursa este una și aceeași: harul lui Dumnezeu; doar vasele, prin care acesta se revărsă, se schimbă.

Este minunat să înțelegem că harul lui Dumnezeu s-a revărsat prin Apolo, în lipsa lui Pavel, în sfera apărării publice a Evangheliei. Cu toate acestea, dacă ar fi să-l comparăm pe Apolo cu Pavel, de departe apostolul este mai învățat în ce privește Calea Domnului. Acest lucru face să strălucească și mai mult harul lui Dumnezeu. Dumnezeu a suplinit absența lui Pavel printr-un vas „de dimensiuni mai mici”. Și aceasta pentru a se înălța harul lui Dumnezeu, unica sursă a vieții.

Pasajul subliniază și rolul foarte important în lucrare al lui Acuila și al Priscilei. Într-adevăr, lipsa lui Pavel a fost suplinită nu doar de Apolo, ci de toți trei la un loc. Apolo era un bun cunoscător al Vechiului Testament și un bun orator. Cu toate acestea, el nu cunoștea decât botezul lui Ioan. Ce să însemne acest lucru? Cred că se referă la faptul că principalele argumente, prin care el susținea că Isus este Hristosul, erau legate de mărturia lui Ioan despre Isus. Este foarte interesant faptul că, deși nu cunoștea decât botezul lui Ioan, el îi învăța pe oameni „amănunțit” despre Isus. Deci, se pare că Apolo înțelese Evanghelia, însă era deficitar în modalitatea de argumentare. Și dacă ești deficitar în modul de argumentare, implicit înseamnă că sunt unele lacune și în conținut. Următorul pasaj (19:1-7) reia tema botezului lui Ioan. Probabil când îl vom studia, vom înțelege mai bine vers. 25.

Oricum este cert faptul că Apolo avea unele lacune în teologia sa, iar Acuila și Priscila l-au ajutat mult pentru a-și completa și consolida teologia. Observăm un dublu accent în acest pasaj: atât pe mesager, cât și pe mesaj. Este nevoie de un mesager curajos și persuasiv, dar și de un mesaj complet și bine argumentat. Pavel părăsește Efesul sub călăuzirea Duhului într-un moment în care lucrarea era la început și era nevoie de el. Harul lui Dumnezeu, care sprijină lucrarea Domnului, îi suplinește lipsa. Însă această suplinire nu are loc printr-o modalitate mistică și misterioasă, ci tot prin niște vase de lut: Apolo, Acuila și Priscila. Și Domnul lucrează prin aceste vase de lut exact același lucru pe care l-ar fi înfăptuit prin Pavel: proclamarea cu îndrăzneală și claritate a mesajului. Harul lui Dumnezeu lucrează și în lipsa noastră. Însă el lucrează respectând principiile care guvernează lucrarea Domnului. Prezența unui vas uman și proclamarea mesajului sunt forme de manifestare ale harului caracteristice acestei lucrări.

ii) 19:1-7 Convertirea ucenicilor lui Ioan

Acest pasaj ne aduce aminte de Samaritenii din cap. 8. Situația însă este diferită. Se pare că acești oameni, pe care i-a întâlnit Pavel în Efes, nu auziseră mesajul complet al Evangheliei. Ei auziseră despre mesajul general al pocăinței propovăduit de Ioan. Și au acceptat acest mesaj: au decis să renunțe la ce este rău și să facă binele, au decis să-și schimbe viața și ca semn vizibil al acestei hotărâri au primit botezul lui Ioan. Însă se pare că ei nu auziseră prea multe despre Isus și despre faptul că învierea Acestuia a inaugurat un nou Legământ în care fiecare Îl va cunoaște pe Domnul și va beneficia de o prezență specială a Duhului Sfânt. Într-adevăr, Pavel insistă în mesajul său pe faptul că însuși Ioan a cerut norodului să creadă în Isus. Cu alte cuvinte, alături de această disponibilitate de a renunța la păcat pentru a se alipi de bine, era absolut nevoie pentru mântuire de cunoașterea lui Isus Hristos și de punerea încrederii în El.

În Noul Legământ, Isus Hristos este singura cale spre Tatăl: „*Eu sunt Calea, Adevărul și Viața. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine.*” Actul pocăinței propovăduit de Vechiul

Testament și de Ioan, deși este extrem de important, nu este suficient. Omul păcătos trebuie să înțeleagă ce a făcut Isus Hristos pe cruce pentru el și să-și pună nădejdea în Isus ca singură corabie a izbăvirii.

Pasajul de față accentuează un adevăr zugrăvit în pasajul precedent și anume: nu doar capacitatea de persuasiune a mesagerului este importantă, dar și propovăduirea unui mesaj clar și complet. Oare starea de confuzie a acestor ucenici „*ai lui Ioan*” să fi fost rodul predicilor lui Apolo de dinaintea întâlnirii lui cu Acuila și Priscila? Nu știu exact. S-ar putea, căci Apolo insistă mult pe botezul lui Ioan, dar în același timp Apolo învâța amănunțit pe oameni despre Isus. Deci nu mă pot pronunța cu certitudine. Oricum, pasajul insistă pe importanța indispensabilă pentru convertirea cuiva a proclamării unui mesaj clar și complet.

Mă opresc puțin și privesc înapoi spre cap. 18. Întrezăresc o temă nouă introdusă de acest capitol. Această alternanță: importanța mesagerului și importanța mesajului par să penetreze acest capitol din Fapte. Dar să mai studiem și următorul pasaj și apoi să ne concentrăm asupra legăturilor dintre tablouri.

iii) 19:8-20 Trezirea spirituală din Efes și din Asia

Pavel a ajuns în Efes și acum poate, în sfârșit, să rămână mai multă vreme în această cetate ce reprezenta un punct strategic pentru evanghelizarea Asiei. Luca ne oferă câteva informații importante cu privire la lucrarea din Efes și din Asia. Aceste informații demonstrează faptul că Asia s-a bucurat de o reală trezire spirituală. Găsim în acest pasaj din nou aceeași alternanță: importanța mesajului / importanța mesagerului. Pavel propovăduiește cu îndrăzneală în sinagogă Împărăția lui Dumnezeu. Împotrivirea unor Iudei nu-l înspăimântă, ci el continuă să predice Evanghelia cu îndrăzneală timp de doi ani în școala lui Tiran. Cei ce-l ascultau își chemau prietenii să-l asculte pe Pavel și la rândul lor vesteau și ei cu entuziasm mesajul mântuirii. Drept consecință, toți locuitorii Asiei au auzit Cuvântul Domnului. Dar Dumnezeu nu lucrează doar pentru răspândirea mesajului, ci și pentru întărirea și autentificarea credibilității sale. Luca ne așterne pe hârtie trei modalități prin care Dumnezeu consolidează credibilitatea mesajului răspândit cu repeziciune în provincia Asia: minunile făcute prin Pavel, întâmplarea cu exorciștii Iudei și mărturia celor convertiți.

Minunile făcute prin Pavel au rolul atât de a spori credibilitatea mesajului, cât și de a spori credibilitatea lui Pavel ca vas curat prin care lucrează Dumnezeu. În mod cert, Pavel era un personaj foarte bârfit și extrem de controversat. Dumnezeu lucrează însă cu putere pentru a-l reabilita în fața comunității. Pavel era un vas cu adevărat smerit și zdrobit. În ciuda minunilor extraordinare ce se făceau prin el, el nu se mândrește, nu arată spre sine, ci doar spre Domnul. El continuă a se considera cel dintâi păcătos și știe să înalțe doar harul incredibil al lui Dumnezeu.

Întâmplarea cu exorciștii Iudei întărește atât statutul mesagerului, cât și veridicitatea mesajului propovăduit de acesta. Două lucruri îmi atrag atenția în mod deosebit. În primul rând sunt uimit de înțelepciunea și suveranitatea lui Dumnezeu care Își poate înălța Numele prin intermediul ignoranței și mândriei unor muritori și prin intermediul mesajului rostit de un demon. Într-adevăr Domnul este atotputernic și Își poate scoate slava prin oricine și din orice. În al doilea rând, observ că se realizează clar o delimitare între creștinism și practicile de invocare a unor nume și formule magice. Dumnezeul creștinilor nu este un Dumnezeu manipulabil și care

poate fi folosit de oricine doar prin simpla invocare a numelui Său. Nu invocarea numelui Său reprezintă sursa puterii și vieții. Dumnezeu însuși este această sursă. Însă El își va manifesta puterea nu la comanda noastră, ci doar la voia Lui. Și El își va manifesta puterea și slava doar în cel care își are întreaga inimă închinată Lui și se bucură de o relație personală cu El.

Se pare că această întâmplare a dat curaj celor ce crezuseră să-și mărturisească public viața păcătoasă de dinainte de convertire și în același timp să fie și mai hotărâți în a renunța la ea. Efesul era un centru al ocultismului și al vrăjitoriei. Dar Evanghelia a smuls din întuneric mulți astfel de vrăjitori. Aceștia și-au ars în mod public cărțile de vrăjitorie. Mesajul era clar: creștinismul condamnă cu vehemență ocultismul și vrăjitoria. Creștinismul se delimitează din nou față de orice formă de ghicitorie și ocultism. Mărturisirea lor a avut un impact teribil. Acești vrăjitori erau persoane cunoscute în cetate la care apelau mulți oameni. Pe de altă parte, valoarea cărților arse sublinia încrederea lor neclintită în mesajul Evangheliei care condamna astfel de practici. Însuși Luca nu se poate abține să nu noteze pe manuscris: „*Cu atâta putere se răspândea și se întărea Cuvântul Domnului.*” Într-adevăr, pasajul de față ne prezintă nu doar răspândirea Cuvântului în Efes, ci și întărirea acestuia prin intervențiile suverane ale lui Dumnezeu: minunile făcute prin Pavel, eșecul exorciștilor Iudei și schimbarea vieților celor robiți de ocultism.

8:1-19:20 Legătura dintre tablouri

Îmi aduc aminte faptul că acum 5-6 ani, când am studiat pentru prima dată cartea Fapte tot în aceste două capitole m-am împotmolit. Îmi aduc aminte că le-am studiat foarte mult până am întrezărit o lumină. Era vorba de aceste două teme: importanța mesagerului și importanța mesajului sau grija lui Dumnezeu față de propovăduitor și grija lui Dumnezeu față de mesaj. Mi-am adus aminte de aceste teme, dar nu și de toate argumentele care le susțineau. Mi-am mai adus aminte că aveam în memoria calculatorului o schemă pe care o făcusem acum 6 ani în legătură cu aceste două capitole.

Iată schema:

Mișcarea I 16:6-40 Duhul Sfânt și lumile întunericului

Ne arată pe de o parte puterile întunericului din spatele lumii păgâne care luptă împotriva mesajului Evangheliei și pe de altă parte puterea infinit mai mare a Duhului Sfânt ce lucrează atât în călăuzirea, întărirea și reabilitarea noastră cât și în pregătirea și deschiderea inimii celor întemnițați din lumea aceasta.

Mișcarea II 17:1-34 Evanghelia și politica, filosofia și religiile politeiste ale lumii păgâne

Ne arată care sunt elementele principale (politică, filosofie, religie) prin care diavolul întunecă mințile oamenilor și de care Evanghelia trebuie să se delimiteze în mod categoric pentru ca lumina ei să poată străluci și birui în conștiința lor.

Nr.	Elementele comune	În CORINT	În EFES
1.	Intersectarea providențială a unor creștini	Pavel se întâlnește cu Acuila și Priscila, care-l ajută.	Apolo ajunge în Efes, chiar în perioada în care Pavel era plecat, și îi întâlnește pe Acuila și Priscila, care-i oferă ajutor.
2.	Împotrivirea Iudeilor și îndreptarea misiunii spre Neamuri	Pavel părăsește sinagoga și propovăduiește în casa lui Iust.	Pavel părăsește sinagoga și propovăduiește în școala lui Tiran.
3.	O perioadă lungă de misiune cu un rod bogat	1 an și 6 luni mult norod întors la Domnul	2 ani toți cei din Asia au auzit Cuvântul Domnului
4.	Intervenția-sprijin a lui Dumnezeu	Vedenia primită de Pavel	Minunile făcute de Dumnezeu prin Pavel
5.	Contraofensiva Iudeilor îndreptată împotriva intervenției-sprijin a lui Dumnezeu	Împotrivirea Iudeilor pare să contrazică promisiunea din vedenie.	„Exorciștii” Iudei încearcă să dilueze mesajul minunilor făcute prin Pavel.
6.	Împotrivitorii sunt făcuți de rușine	Sosten este bătut înaintea scaunului de judecată.	„Exorciștii” Iudei sunt schingiuiți de un demonizat.
7.	O nouă intervenție prin care se urmărește o nouă rehabilitare a elementului țintit de contraofensiva Iudeilor	Plecarea lui Pavel la Ierusalim demonstrează faptul că el respecta Legea lui Moise și nu cerea Iudeilor să o sfideze.	Mărturia publică a foștilor vrăjitori întăresc condamnarea practicilor oculte de către creștinism.

Oricât de sceptic ar fi cineva față de „paralelismul” biblic, nu cred că nu ar recunoaște totuși faptul că Luca ne prezintă lucrarea din Corint și cea din Efes urmând aceiași pași tocmai pentru a reliefa asemănările dintre evenimentele petrecute în cele două cetăți. Deci în mod cert, Luca vrea să ne atragă atenția asupra faptului că cele două lucrări se aseamănă. Dar uneori prezența asemănărilor are rolul de a ne conduce spre descoperirea diferențelor. Deci, care să fie diferențele dintre evenimentele petrecute în Corint și cele petrecute în Efes? Care să fie tema unificatoare?

Spuneam mai devreme că apare această alternanță: importanța mesagerului și importanța mesajului. Și acum revin asupra observațiilor făcute acum 6 ani. Într-adevăr, deși cele 2 elemente sunt evidențiate în ambele lucrări, se pare că totuși în descrierea trezirii spirituale din Corint un accent deosebit cade asupra mesagerului, pe când în descrierea trezirii din Efes un accent deosebit cade asupra mesajului. Într-adevăr dacă analizăm cu atenție cele 7 elemente comune din tabel vom sesiza că în prima coloană (în Corint) mesagerul are un rol central, pe când în a doua

coloană (în Efes), mesajul ocupă o poziție privilegiată. Să reformulăm conținutul tabelului pentru a pune în lumină aceste diferențe:

Nr.	Elementele comune	În CORINT -importanța mesagerului-	În EFES -importanța mesajului-
1.	Intersectarea providențială a unor creștini	Dumnezeu poartă de grijă, prin Acuila și Priscila, <u>mesagerului</u> său. Nevoile sale imediate sunt împlinite.	Dumnezeu, prin Acuila și Priscila, completează <u>mesajul</u> propovăduit de Apolo.
2.	Împotrivirea Iudeilor	Accentul este pus pe împotrivirea Iudeilor față de <u>mesager</u> : „ <i>Iudeii i se împotriveau și-l batjocureau.</i> ”	Accentul este pus pe împotrivirea față de <u>mesaj</u> : „ <i>unii... vorbeau de rău Calea Domnului înaintea norodului.</i> ”
3.	O perioadă lungă de timp	„ <i>Aici a rămas un an și 6 luni și învăța printre Corinteni Cuvântul Domnului.</i> ”	„ <i>Lucrul acesta a ținut 2 ani, așa că toți cei ce locuiau în Asia, Iudei și Greci au auzit Cuvântul Domnului.</i> ” „ <i>Cu atâta putere se răspândea și se întărea Cuvântul Domnului.</i> ”
4.	Intervenția-suport a lui Dumnezeu	Vedenia este pe ascuns și-l întărește personal pe <u>mesager</u> .	Minunile sunt publice și întăresc <u>mesajul</u> în primul rând.
5.	Contraofensiva Iudeilor îndreptată împotriva intervenției lui Dumnezeu	Este vorba de un atac direct asupra <u>mesagerului</u> .	Mesagerul este lăsat în pace, dar este atacat <u>mesajul</u> .
6.	Împotrivirea Iudeilor	<u>Mesagerul</u> este reabilitat și protejat prin deznodământul defavorabil Iudeilor.	<u>Mesajul</u> este reabilitat prin deznodământul defavorabil Iudeilor.
7.	O nouă intervenție prin care se urmărește o nouă reabilitare a elementului țintit de contraofensivă	Pavel, prin plecarea sa la Ierusalim, urmărește consolidarea credibilității sale ca <u>mesager</u> al Veștii bune.	Mărturia foștilor vrăjitori consolidează în primul rând credibilitatea <u>mesajului</u> .

Sunt uimit și fascinat de aceste observații. Este adevărat că acum le-am sistematizat mai bine decât acum 6 ani, dar aceste concluzii se datorează trudei Duhului Sfânt din liceeanul perseverent de atunci. Este absolut fascinant modul în care Luca a redactat aceste 2 capitole. De ce le-a redactat în această manieră? Care i-au fost intențiile? Ce mesaj a vrut să transmită? Care este legătura dintre aceste capitole și cele precedente? Care este noutatea și specificitatea acestei subsecțiuni?

Dacă în 1:1-16:5 se evidențiază procesul desprinderii de iudaism, dacă în 16:6-17:34 se creionează confruntarea dintre Evanghelie și lumea păgână, în 18:1-19:20 avem apogeul lucrării dintre Neamuri. Într-adevăr, în aceste 2 capitole Luca ne descrie două mari treziri din Corint și Efes, treziri fără precedent între Neamuri. Două cetăți foarte importante sunt efectiv zguduite din temelii de puterea Evangheliei. Trezirea din Efes pare a fi cea mai mare, căci a afectat toată provincia Asia. Alături de acest aspect, subsecțiunea nu pare să introducă alte elemente de noutate: importanța mesajului și a mesagerului, atacul împotriva acestora, contraofensiva Iudeilor care trage la carul de slavă a lui Dumnezeu, delimitarea Evangheliei de ocultism, toate aceste teme le regăsim cu claritate în primele 17 capitole ale cărții. Atunci care să fie rolul acestei secțiuni dincolo de faptul de a ne zugrăvi apogeul lucrării din Neamuri?

Se pare că această subsecțiune 18:1-19:20 are rolul de a aduna ideile importante de până acum, precum și rolul de a ne încuraja și provoca să îndrăznim să visăm la lucruri mari.

În cele din urmă, tema majoră a primelor capitole ale cărții a fost următoarea: importanța indispensabilă a proclamării unei Evanghelii autentice nediluată de iudaism și păgânism. Subsecțiunea 18:1-19:20 parcă vine să consolideze aceste concluzii, această temă centrală și să ne pironească privirile asupra a ce se poate întâmpla când există un mesager al Domnului care vestește cu îndrăzneală o Evanghelie curată. Sau mai bine zis, subsecțiunea ne ațintește privirile asupra a ceea ce poate face Dumnezeu printr-un mesager care propovăduiește o Evanghelie autentică. Într-adevăr, în Corint este înălțată Atotputernicia și Suveranitatea lui Dumnezeu care-și protejează, întărește și călăuzește mesagerul, iar în Efes este slăvită intervenția Creatorului în a răspândi, întări, apăra și reabilita mesajul Său. Din această pricină spuneam că această secțiune are deopotrivă o funcție de încurajare și o funcție de provocare.

Primele 17 capitole ne cheamă să fim credincioși funcției de a fi martori, să fim fideli proclamării unei Evanghelii curate. Secțiunea de față nu numai că accentuează această chemare, dar ne și aduce aminte că Dumnezeu este cu noi în această lucrare și El este Cel ce va da biruința. Luca ne încurajează să fim mesageri autentici, care să rostească cu îndrăzneală un mesaj autentic. El ne cheamă ca toate temerile noastre, cu privire la împotrivirea oamenilor față de noi, să le punem la picioarele Domnului. Domnul cerului și al pământului va fi cu noi să ne întărească, să ne protejeze, să ne reabiliteze. El de asemenea va răspândi, întări, apăra și reabilita mesajul rostit de noi. Parcă Luca ne spune fierbinte: „Priviți cu luare aminte cum Corintul și Efesul au fost zguduite de puterea Evangheliei. Același lucru se poate întâmpla cu cetatea voastră! Lăsați ca Duhul să stârnească în voi o gelozie sfântă. Fiți mesageri autentici, care vestesc un mesaj autentic! Nu vă fie teamă de atacuri și împotriviri, căci Domnul Domnilor și Împăratul Împăraților este cu voi! Ba mai mult, împotrivirile nu vor face altceva decât să tragă la carul de slavă al lui Dumnezeu! Atenție la viața voastră și atenție la mesajul pe care-l propovăduiți! Când Domnul găsește pe pământ un mesager dispus să proclame un mesaj autentic, El poate zgudui din temelii o întreagă țară! Domnul a biruit în Efes și în Corint. Ce va face în cetatea voastră?”

Cele două treziri ne aduc aminte că rostirea mesajului are o putere nemaipomenită, că Evanghelia este puterea lui Dumnezeu! Puținul rod din Atena nu a însemnat faptul că Evanghelia nu luminează și că nu are putere. Nu, oamenii au fost împietriți și au respins cu încăpățănare puternica cercetare a Duhului Sfânt adusă prin propovăduirea Evangheliei! Iată ce spune Pavel în 2 Corinteni 4:1-7:

„De aceea, fiindcă avem slujba aceasta, după îndurarea pe care am căpătat-o, noi nu cădem de oboseală. Ca unii care am lepădat meșteșugurile rușinoase și ascunse, nu umblăm cu vicleșug și nu stricăm Cuvântul lui Dumnezeu. Ci, prin arătarea adevărului, ne facem vrednici

să fim primiți de orice cuget omenesc înaintea lui Dumnezeu. Și dacă Evanghelia noastră este acoperită, este acoperită pentru cei ce sunt pe calea pierzării, a căror minte necredincioasă a orbit-o Dumnezeu veacului acestuia ca să nu vadă strălucind lumina Evangheliei slavei lui Hristos, care este chipul lui Dumnezeu. Căci noi nu ne propovăduim pe noi înșine, ci pe Domnul Hristos Isus. Noi suntem robii voștri pentru Isus. Căci Dumnezeu care a zis: <<Să lumineze lumina în întuneric>>, ne-a luminat inimile pentru ca să facem să strălucească lumina cunoștinței slavei lui Dumnezeu pe fața lui Isus Hristos. Comoara aceasta o purtăm în vase de lut, pentru ca această putere nemaipomenită să fie de la Dumnezeu și nu de la noi.”

Pavel nu se îndoia de valoarea și puterea Evangheliei. Pavel nu se îndoia de faptul că ea este lumina lumii și că vestirea Evangheliei înseamnă aducerea în întunericul lumii a unei lumini intense și deranjante. El credea că Domnul lucrează cu toată puterea prin el, atunci când el vestește curat mesajul Evangheliei. El nu se lăsa intimidat de ignoranța, disprețul și împotrivirea oamenilor. Puținul rod nu însemna că Evanghelia nu are putere, ci că lumea era extrem de împietrită. Pentru a putea persevera într-o activitate, pentru a o putea face cu entuziasm trebuie să crezi că acea activitate este cu adevărat utilă, are o importanță și un impact real. Vom persevera cu entuziasm în vestirea Evangheliei doar în măsura în care vom vedea în aceasta puterea infinită a Creatorului care zguduie din temelii teritoriile întunecate ale vrăjmașului. Dar atunci când rodul întârzie să apară, este mai greu să crezi acest lucru.

Ne aducem aminte de trezirea spirituală din Ierusalim. Ea nu a fost rodul doar a 10 zile de rugăciune și a unei predici rostite cu îndrăzneală. Ea a fost rodul rugăciunilor și mărturiei oamenilor evlavioși ca Zaharia, Elisaveta, Ana și Simeon, a fost rodul lucrării lui Ioan și a lucrării lui Isus. O trezire spirituală are în spate mulți ani de luptă și rugăciune. Pavel a ajuns în Corint și în Efes sub călăuzirea Duhului într-un moment în care secerișul era pregătit. Nu a fost, însă, așa în Atena de exemplu. Iată ce ne spune Ioan 4:34-42:

„Isus le-a zis: <<Mâncarea Mea este să fac voia Celui ce M-a trimis și să împlinesc lucrarea Lui. Nu ziceți voi că mai sunt patru luni până la seceriș? Iată, Eu vă spun: Ridicați-vă ochii și priviți holdele, care sunt albe acum, gata pentru seceriș. Cine seceră, primește o plată și strânge roadă pentru viața veșnică; pentru ca și cel ce seamănă și cel ce seceră să se bucure în același timp. Căci în această privință, este adevărată zicerea: <<Unul seamănă, iar altul seceră.>> Eu v-am trimis să secerăți acolo unde nu voi v-ați ostenit; alții s-au ostenit, și voi ați intrat în osteneala lor.>> Mulți Samariteni din cetatea aceea au crezut în Isus din pricina mărturiei femeii, care zicea: <<Mi-a spus tot ce am făcut.>> Când au venit Samaritenii la El, L-au rugat să rămână la ei. Și El a rămas acolo două zile. Mult mai mulți au crezut în El din pricina cuvintelor Lui. Și ziceau femeii: <<Acum nu mai credem din pricina spuselor tale, ci din pricină că L-am auzit noi înșine și știm că Acesta este în adevăr Hristosul, Mântuitorul lumii.>>”

Unii pregătesc trezirea, alții se bucură de nașterea ei, alții o duc mai departe. S-ar putea ca în Efesul nostru trezirea să nu apară în primii doi ani. S-ar putea să apară mult mai târziu. Dacă nu apare, în primul rând să ne cercetăm pe noi înșine: suntem noi mesageri autentici care vestim cu îndrăzneală un mesaj autentic? Și dacă suntem, să nu disperăm, ci să perseverăm, să dinamităm baricadele vrăjmașului prin proclamarea unei Evanghelii curate. Să nu ne îndoim de puterea Evangheliei, ci să o vestim fără încetare. În cele din urmă, zidurile vrăjmașului vor cădea. Poate după ce noi vom fi murit. Nu știm exact, dar știm că rodul va veni în cele din urmă. Truda noastră nu va fi nici fără rod, nici fără răsplată.

Lucrarea din Corint și din Efes ne focalizează atenția asupra puterii lui Dumnezeu de a cucerii o cetate printr-un mesager curat, care vestește o Evanghelie curată. În același timp, dacă

nu înțelegem dinamica trezirilor spirituale, modelul din Efes poate determina apariția unui efect de bumerang: decurajare și permanentă autoînvinovățire. De aceea, este bine să ne lăsăm provocați de impactul Evangheliei din Corint și Efes, dar să ne aducem aminte în același timp că s-ar putea să fim în Atena.